

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. május 31. vasárnap

44. szám.

Pünkösöd napján!

A piros pünkösöd napja ránk virradt. Áhitattal gondolunk vissza arra a bibliai eseményre, midőn a szentlélek tüzes nyelvek alakjában alászállott s betöltötte a hívők lelkét az isteni malasztoknak bőségével. Képzületben magunk előtt látjuk azokat a megilletődött egyszerű hívő lelkeket, akik különböző nyelveken elkezdtek szólni, midőn megszállta őket a harmadik isteni személy. Lelki szemünk előtt ott lebeg Péter apostol alakja, aki a szentlélek eljövetele után csodálatos bátorsággal és ékezőzlással hirdette a megváltó igét.

A hívő keresztények ma is egybegyűlnek pünkösöd napján a templomban és az áhítatos lélek imahangján énekel: „Jőj el szentlélek!...” És a templomlátogatók meglelnak malasztal. Több szeretet lopódik szívükbe. Érzelmük megfínomulnak. Gondolataik eszményibb térre siklanak.

De hányan keresik ezt a forrást, amelynek csodátevő áldása tisztuló és nemosodó hatást gyakorol? Édes kevesen. A tömeg nem keresi az önmagában fellelhető lelki megnyugvást. Az erények gyakorlása helyett a legtöbb ember oda dobja magát a csábító ösztönöknek és a megejtő szenvedélyeknek. A mai kor vergődő embere béke helyett gyűlöletet, jószág helyett gonosztságot, egyetértés helyett ellentéteket keres. Innen a szörnyű átok mindenfelé. De talán sehol sem fakasztott annyit undort az emberi lelkek sívársága, mint a politikában. Csak egyetlen egy politikai jelenségre irányítsuk figyelmünket: a politikai ellenzék kormánybuktató taktikájára.

Csinált zavargás: elnyomták. Csinált parlamenti botrányokat: megszokták. Rendezett népgyűléseket: megunták. Csinált tüntetéseket: kinevették. Próbált vitázni: nem talált tárgyi argumentumokat. Közéletet a trónörökösöz: visszautasították. Szövetkezni próbált az osztrákokkal, a csehekkel, a horvátokkal, sőt már az oroszokkal is, hogy ezek segítségével buktassa meg Tiszát: mindentűt az egész vonalon felül. Kacérkodott a törvényhatóságokkal: azok ajtót mutattak neki. Mikor végre látta, hogy oda van a tekintély, oda a bizalom és veszte a népszerűség: elment Amerikába pénzért, hogy pénzrel próbáljon a választásokon többséget szerezni.

Talán a nagyközönség nem látja ennek a folyton szint változtatott irány csunyaságait? Oh igen! Ma már az egész ország tisztában van azzal, hogy itt nem a pártok és az elvek harca

folyik, hanem egy alacsony és piszkolódva gyűlölködő hajtsza egy nagy ember, egy gondviselészertien küldött egész férfi: gróf Tisza István miniszterelnök ellen.

Galambképző szentlélek, ki tüzes nyelvek alakjában égből leszállt s malasztoddal megtöltötte a jámbor emberek hívő lelkét; árszd ránk is a mai szent napon kegyelmed kincseit. Add nekünk hét ajándékaidat, hogy szelid megadással, okos belátással megérthetjük egymást s ezáltal nemzetünk az igazi boldogulás utjára terelve erőben gyarapodjék, hatalomban viruljon. Jőj el szentlélek!.... F—

A polgári törvénykönyv.

A képviselőház igazságügyi bizottsága már több mint egy hónapja zajlatlanul és a külvilág előtt mintegy észrevétlenül, de annál buzgóbban és serényebben dolgozik egy olyan korszakos törvényalkotás, amely századok mulasztását van hivata pótolni; a bizottság tárgyalja a magyar polgári törvénykönyv tervezetét, a polgári törvénykönyvre vonatkozó törvényjavaslatot.

A polgári törvénykönyv, mely tételes szabályokba foglalása mindama jogviszonyoknak, amelyek személyi, családi, dologi, kötelmi és örökösödési jog körébe tartoznak minden jogállamban alapját képezi a törvénykezési eljárásnak, a polgári törvénykönyv az a sziklazárad alap, amelyen a bírói funkció felépül, s egyszerűsrend biztos és csalhatatlan tájékozott a jogviszonyokat rengeteg tömkelegében. Nekünk ezideig kodifikált magánjogunk nem volt; voltak ugyan egyes a magánjog körébe vágó speciális törvényalkotások mint a házassági jogról, örökösödési stb., de egy összefüggő egységes egészet alkotó kodexünk ezideig nem volt.

A magyar polgári törvénykönyv alkotása több évtized óta ott áll az aktualitások előterében, de eddig az elkészítést stádiumon túl nem jutott, a több mint egy évtizedig daló obstrukció, a parlament munkaképességének megbukottása lehetetlenné tette, hogy ez a fontos és nagy horderejű törvényalkotás létrejöhön. A törvényjavaslatot a munkapárti kormány nyújtotta be, s ha ebből, ami mieelőbb várható, törvény is lesz, ennek a kormányának köszönhetjük zillált jogviszonyaink rendezését. Az ingadozó és változásban sokszor kiszámíthatatlan bírói joggyakorlat helyére tételes törvény lép, mely egyszerűre véget vitt minden jogbizonytalanságnak, a perek kimenetele körül ingadozóknak, s megadja egyszer-

szerűen magának az államnak a jogállambeli minőségét is.

A magyar polgári törvénykönyv mintegy betetőzése ama nagyszabású igazságügyi reformoknak, melyek a munkapárti kormány kormányzata alatt létesültek, a mely korszak jogi törvényalkotások tekintetében alig 4 esztendő alatt sokkát eredményesebb volt, mint előtte egy egész évtized, mely a meddő közjogi kérdések körül harcban merítette ki a parlament egész tevékenységét.

A magyar polgári törvénykönyv több mint egy évtizedes munkásságnak a gyümölcse, hazánk legelső jogászai, legkitűnőbb jogtudósai vettek részt a korszakot alkotó eme nagy mű tervezésében és létrehozásában, s benne nemcsak a joggyakorlat által szentesített jogelvek nyernekl elismerést, hanem az egész törvényalkotás végig vonul a gyakorlati életismeretéből leszárt tapasztalat, érvényesül a modern államok által elfogadott jogszabályozás, s megmarad az egész munka a speciális magyar jellege is.

A polgári törvény joggyakorlati alkalmazása fogja csak megmutatni, hogy mennyire létező a peres eljárás egész vonalán való felvétele mellett szemmel láthatólag fogjuk tapasztalhatni, hogy a régi jogállappal szemben mit jelent az, hogy tételek magánjogi törvényünk van.

Örömmel üdvözöljük tehát ezt a korszakos törvényalkotást, s reméljük, hogy az új polgári perrendtartás és a magánjogi kodex két olyan erős oszlopa lesz igazságszolgáltatásunknak, melyre a jogállam egész épülete megdönthetetlen szilárdsággal és biztonsággal építhető fel.

STRANDFÜRDŐ.

A város közönsége ismeri azt a mozgalmat, melyet árszádmunka egyes agilis férfai az Ujvidéki létesítendő partfürdő érdekében kifejtettek. Célnak az volt, hogy a kor követelményeinek megfelelő más nagyvárosok mintájára, egy modern partfürdő létesítésnek részvényszerűségi alapon. És mintán Ujvidéknek a kamenciai révátelésnél elterülő homokos, lankás hegyekkel övezett, jó levegős dunai területre partfürdő céljaira kiválóan alkalmas, bízattat bennünket az a tudat, hogy a megvalósulás elé semmiféle akadály nem fog górdulni.

Mint minden alkotásához, egy ehhez is pénz meg pedig sok pénz kellett volna. K. b. 60.000 korona beruházást igényelt volna a Strandfürdő azon esetben, hogyha az a társaság által elfogadott terv szerint, modernül, szórakoztató, játszó és egyéb felszerelésekkel épült volna. A súlyos pénzügyi helyzet, a rossz gazdasági viszonyok miatt a részvényes joggal igen lanyhán indult meg és a kifejtett fáradság dacára sem jegezték annyit, mint amennyi az építkezésre szükséges. Mindenki tökéletesen tisztában van a fürdő végtelen hasznos és jótékony voltáról és hogy az közönséget pótolna, megvan győződve annak

jövőről, azonban a jelenlegi pénzügyi viszony miatt tartózkodtak a nagyobb befektetésektől.

A városháza kis tanácstermében péntek d. u. 5 órákor megtartott értekezleten abban állapodott meg a társaság, hogy bár szerényebb keretekben, családi jelleggel, de mégis megépítik a partfürdőt, mint mondduk azonban le arról az eshetőségről, hogy a közel jövőben az ige tessest ne öltösn és az idén még kis körvonalak között felépülő partfürdő azzá ne fejlődjön, mint amilyenek kezdetben tervezték.

A közönség bővebb tájékoztatására szolgáljon az alábbi:

1. Alálási felhívás. Alulírottak az ujvidéki családi strandfürdő tagjai közé belépők és aláírásunkkal elismerjük, hogy a feltételeket ismerjük és azokat magunkra nézve kötelezőnek tartjuk:

1. A társaság tagjai esszisi családok lehetnek és a fürdőt csakis ezek a családok és az általuk bevezetett vendégek használhatják.

2. A fürdőtársaság törzstagjai fizetnek családonként 20 K-t és személyenként minden fürdésért 20 Ft, 14 éven aluli gyermekek 10 fillért; minden családnak kizárólagos rendelkezésre áll egy családi fakabin vagy sátor.

3. Az újonnan belépő tagok fizetnek családonként 20 K-t és személyenként és fürdőként 30 Ft-illve gyermekekért 20 Ft. Külön 50 K lefizetésé alatt az új tagok megszerezik a törzstagok jogait.

4. Minden tag hozhat vendéget, ki egy fürdésért 40 Ft, gyermekekért 30 Ft-t fizet.

5. A bekerített fürdőterületre való belépésért ép így és ugyanannyit kell fizetni, mint a fürdésért.

6. A kabinok őrzéséről, a fürdőtelep rendben tartásáról és a fürdőköz életbiztonsága szempontjából szükséges óvintézkedésekről a társaság gondoskodik.

Jelentkezni lehet *Diezgen Imre* kereskedő, *Payerle Mándor* rendőrfőkapitány és *Szessel Rézso* városi főmérnök uraknál. Kérjük az érdeklődőket mielőbbi jelentkezésre, hogy a szükséges sátrak és kabinokról kelő időben gondoskodás történhessenek.

Társadalmi ellentétek megszüntetése.

A régi feudális korban a nép földesurának gyámsága alatt állott. Ha a szerencsésillag úgy vezérelte, hogy humánus urra talált, nem is volt rossz dolga. Megélhetési gondokkal soha nem küzdött. Arról ura gondoskodott. Csak engedelmeskednie kellett. Kötelességeit kellett teljesítenie, ami megerősítés nélkül volt végezhető.

De voltak ám kivételek is. Midőn a jobbgy ura részéről — barbár elbánás mellett — súlyos kötelességekkel terhelte, helyzete szinte elviselhetetlenné vált. Végre a szarvasgarc hármas eszméinek győzelmével hazánkban is leluhottak a társadalmi osztályokat egymástól elválasztó korlátok. Azóta minden honpolgár szabad. Min-

denki saját magának urává lett a törvény védelme alatt.

Az így felszabadult emberek, kik önnállóságra nem neveltek, nagyon gyakran lelketlen izzorsások kezébe kerültek. Így szaporodott a proletariatus az országban, amelynek rengeteg tömegét napról-napra növesztik az ipar, a kereskedelem és a hivatalnokai pályák az azok, akik könnyelmű életet élnek s hiányában vannak a mai haladottabb kor kívánalmait kielégíteni képes szakismeretekkel.

Habár az osztálykorlátok ledőltek, a társadalmi ellentétek még élesebben mutatkoznak, mint az agyonszidott feudális korban. S ezek az ellentéteket ma már annyira szemben állanak egymással, hogy mielőbb radikális orvoslása szorulnak. Ezen a téren a közrend felbontásának veszélye fenyegeti a társadalmat.

Készséggel el kell ismerni mindenkinek, hogy a mostani kormány és egyesek áldozatkész jótékonyága igyekszik segíteni az inségben. A jelenlegi kormány a szociális és népjóléti intézmények és törvények hosszú sorozatát teremtette meg. De az államkormányzat egymagában nem tehet mindent. A társadalomnak is mozognia kell. Oly állapotokat kell előteremtenie, melyek minden embernek kivétel nélkül módot nyújtanak arra, hogy — az emberi méltósághoz képest — élhessenek. Ez a minimum, amit minden ember lény megkövetelhet a társadalomtól, melynek tagja, az államtól, melynek teherviselő polgára. Megelégedést kell teremteni az összes társadalmi rétegekben. Csak így lehet megszüntetni a nyugtalanságra és a kivándorlásra készítő okokat. Régi és örökérvényű tapasztalat az, hogy minden igazság, legyen az nemzetiségi, gazdasági, politikai vagy szociálisirányú, az elégedetlenségben leli föl tápláló anyagát.

Ennek kell tehát elejét venni addig, míg a kontagio tovább nem terjedt. Kutatni kell azon eszközök után, melyek alkalmasak az össztársadalmat fenyegető veszély elhárítására. És ezeket megtalálni korántsem tartozik a lehetőségek sorába. Csak egy kis jóakarattal kell hozzá.

Mindenekelőtt arról kell gondoskodni, hogy mindenkinek megadassék az, ami őt a törvény erejénél fova jogosan megilleti. Intézkedni kell, hogy fennálló törvények és rendeletek szigorúan végrehajthassanak. Hogy a kézi keresetből élő munkások minden előforduló eshetőség ellen fedve legyenek, kölcsönösen biztosító és segélyező szövet-

kezetekre van szükség, amelynek mindenki tagja legyen, aki I. és II. oszt. kereseti adó alá esik. Ha a kézimunkás megszorul élelemben, ott kapjon olcsó kölcsönt. Ha beteg van, kapjon orvost és gyógyszer. Ha kis gazdaságát elveszté, kapjon kárpótlást. Ha munkaképtelenné lesz, kapjon nyugdíjat.

A most készülő új ipartörvényben ki kell mondani, hogy minden iparvállalat vagy gyár kimutatni tartozik, hogy az alkalmazandó munkásaladók részére elegendő s a törvényben megállapítandó ténfogat u. n. munkáslakásokkal rendelkezik. Ez az intézkedés előnyös befolyással lenne az ipari munkások szociális és gazdasági viszonyaira.

A hivatalnokai kar számos sérelmét korszerű szolgálattal pragmatikával és a teljes automatikus előléptetési rendszerrel kellene megszüntetni. Bizonyos, hogy ily intézkedések alkalmasak arra, hogy serkentsék a munkakedvet, eliminálják az anyagi gondokkal való küzdődést, megszilárdítsák a jó erkölcsöt, mert a jobb anyagi helyzet elérhetésének reménye felvidítja a kedélyt és fokozott erőt ad a további életküzdelemre.

HIREK.

Személyi hír. *Dr. Szilcsák Lajos* országgyűlési képviselő Budapestről hazatért. Képviselel az igazságügyi bizottságban a polgári törvénykönyvnek dologi jog részét adta elő 4 napon át. Az előadmány alapos jog ismeretéről és mélyreható tanulmányozásról tanuskodván nemcsak a szaktörökben kellett figyelmet, hanem *Balogh Jenő* igazságügy-miniszter külön elismerését és köszönetét fejezte ki képviselőnek értékes és alapos törvényhozi működéséért és nagyhasánu elabaratumáért, mely — természetesen — a törvénykönyv anyaggyűjteményében szóról-szóra fel fog venni.

Hangverseny. A pétervárdi 38. számú Mollinár győzelezett zenekara pünkösdi vasárnapján délelőtt 11 órákor a dunaparti sétányon fog hangversenyt adni.

Személyi hír. Illusztrált vendége volt az elmúlt napokban városunknak *Jóbrányi Alice* urölgy, a Magyar Vörös-Kereszt főnökszszony, aki az elmúlt Balkán háboruban tulajdonlag a sopsiai magyar missziót vezette és működésével a Magyar Vörös-Keresztnek elismerést és dícsőséget szerzett. Pénteken a helyi Vörös-Kereszt választmányát látogatta meg, hogy a helyi választmány által városunk körházában létesítendő hitafutas egyesületi apólonok kiképzése ügyében a szükséges felvilágosításokat megadja. A főnökszszony *Forster Géza* vár. tanácsnok ur, egyesült ügy, delelők vendégvárosi házába szállott és kauluzálisával variót körházunkat is megtekintette, mely alkalommal *dr. Schessberger Sándor* körházigazgató főorvos, valamint *Forster Géza* vár. tanácsnok ur előtt a körház

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrrhusokkal, hörghurutná, asthmanál, influenza után. **Sirolin "Roche"** kezdődő tüdőbetegséget csirajában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyíti a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

párját ritkító fényes és célszerű berendezése, valamint a tapasztalt rend és tisztaság felett a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott és kijelentette a központ nevében, hogy csak városunkra szolgálja, ha az újvidéki kórház a hivatalos apófinók kiképzése nehéz, de az ország közegészségügye szempontjából nagy horderejű kérdés-ben az egyesületnek a belügyminiszter ur Öngyműveltsége által oly melegen támogatott ügyét szintén magáévá tenné.

Váratlan haláloset. A helybeli állami polgári főiskola egyik kiváló szorgalmú és jólfontellett III. o. tanulója, a gyárházyagyaladás következtében váratlanul elhunyt. Szombaton 5. u. 3 órakor temették el. Az osztálytársak díszes koszorút helyeztek a megdolgozott koporsójára.

Házavazás. A beltéri „Katholikus Kör” június 11-én (Urnapián) tartja meg hangversenyeivel és táncal előadásokkal házavató ünnepélyét. Az ünnepély iránt városszerte élénk érdeklődés mutatkozik.

Századosok pünkösdi mérkőzéseik. Az U.T.K.-ak ezúttal pünkösdi két napját mindenképpen felejtethetlenné akarja tenni, amidőn a budapesti osztály bajnokság jövő évi logokomolyabb aspiránsait a K.A.O.E-t (kereskedelmi) csapatot jelölve, amely évről-évre erős ambícióval törtet a bajnokság felé, amely most csak egy két pont választja el a K.A.O.E-től. A mérkőzés vasárnapon és hétfőn teljesen elcsúszott. A K.A.O.E. csapata vasárnap reggel 7 óra 12 perckor érkezik és az U.T.K. fogadóként nagy előkészületeket tett, amelyben részt vesznek az Ujvidéki Kereskedelmi Alkalmazottak is, akik szaktársaikat méltóan akarták fogadni. A K.A.O.E.-U.T.K. mérkőzés bírja Takács Dániel (Temesvár) a kínizás országosan ismert amatőrtraineer és reprezentatív játékos. Az U.T.K. az alkalmankor a protoplatot adott ki. A mérkőzés 5 órakor kezdődik. Rendés helyárral.

Pályázat. Az 1914/1915. tanévre vonatkozó közép- és kir. közös hadapród iskolába való felvételre irányuló pályázati hirdetmény megjelent és a hivatalos okir alatti városah 11. em. 43. aito alatt az érdeklődők által beküldinthe. A pályázati hirdetmény kiemeli, hogy a városi és a traischirenti tüzérségi hadapródiskolába való felvételre a magyar ifjak nagyobb számmal pályázzanak, mert ezen hadapródiskolának parbuhanos magyar osztályai csak akkor állithatók fel, ha azokba idegengedezsámu magyar ifju is jelentkezik. A kérvények benyújtásának ideje magánalapítványi hírelt június 30-ika, egyéb helyekre július hó 12-ike.

Emlök. A minap hírt adunk arról, hogy *Yellós Pistike* kiváló sikerrel letette a középiskolai énekotatói vizsgálatot. Ennek kapcsán most arról értesülünk, hogy a mi mőködéseségű ifju tanárú mar husvétkor jegyet váltott *Zajzadi Palacsich Lás.* áll. főtisztviselővel. Szívótt megköszönjük a bajos menyasszonyt!

Megpatkolt ludak. Varsónak világszerte híres ludipiac van. Ludözödjéje va a városnak, ami egyetlen nevezetessége Orosz-Lengyelország fővárosának. A ludakat messze vidékről hozzák fel a vásárokra. Hogy a hosszú utú megtrétele alatt meg ne sántuljanak, megpatkozik őket. Hogyan? A ludakat először a földre öntött meleg szurkon hajták keresztül, azután pedig szemészes homokon sántálják végig. Ezt az eljárást addig ismétlik, míg a tollas állatok talpai vastag réteggel vonódnak be. Látni mégis csak huncut a német!

A Tivoli-mozgó ünnepélyos megnyitása pünkösdhétőn, június hó 1-én lesz, mely alkalommal a budapesti színészgárda jelesai, *Mydray Antal, Bakonyi Béla, Bedő Jóna, Chury Elemer és Sipos Zoltán* személyesen is fellépnek. Megnyitó előadasként „*Az utolsó bohém*” c. három felvonásos kinema-szcekes megy, rendkívül érdekesítő filmműsor keretében, melyből különösen kiemeljük a Nordisk hatású udjónsdát — „*A nap lednya*” c. 3 felv. háborus drámát. — „*A zsarnok*”, az óriási szembátó ketlett Nordisk udjónsdát, melyben *Ezba Thomsen* játsza a főszerepet, pénteken és szombaton óriási közönséget vonzott és még ma látható az Apollóban. — Vasárnap a Tivolióban színe kerül „*Az orkán*” c. hatóság 6 felvonásos kinematografia regény, mely rendkívül izgalmas jeleneteivel és gyönyörű kivitelével mindenütt nagy sikert aratott. Ugyanezen műsor pünkösdhétőjén a városi Apollóban is látható. A sétatéri Tivoli mozgóban június 1-től naponta lesznek előadások, míg az Apollo-színház csak vasár- és ünneppapokon játszik.

Dunai monitoraink új állomása. A hadvezetésnek dunai monitoraink részére Brónál új kisegítő állomást létesít. Az új állomás egyszerű, mivel Bród a boszniai vasutak egyik csopónya, mely a magyar államvasutak hálózatát érintkezik, ezen kiképzésű utvonalak hidőkegőnt szerepel, ezentul a folyami hadműveleteknél állandó támpontul fog szolgálni. Bród az egész éven át hajózáható Száván — alacsony vízálts esetén is — mindig elérhető. Két monitor a hét elején, a pétérvárdál parton egy napig horgonyozott.

Tűz. Kedden délelőtt 10 órákor ismeretlen okból kigyulladt Brzak Mita Kamenceni-u. 21. számú háznak nádtetőzete, amit azonban az utcaban dolgozó aszfaltoló munkások észrevettek s a tüzet hamarosan elfojtatták.

Öngyilkosság. Sztrebarszki Mihály 55 éves fuvaros hétfőn reggel Kazinczy-utca 13. sz. háza kertjében egy fára felakasztotta magát; mire utótt észrevették, már meghalt. Az öngyilkosság oka állítólag buskomorság.

A vármegyei tanítók közgyűlése. A vármegyei általános tanítóegyesület f. évi június 2. 3. napjaira kitűzött közgyűlésének programmjából már eleve megállapítható, hogy Szabadka város falai közé megjelönl tanterfálnak igen fontos kulturális tenykedése kerül megoldás alá s lép előterbe, mely hivatala lesz messze kiható oktatási eredményeket a fejlesztés bizonyos időbeli megállapodásai során biztosítani. A két napra beosztott tárgyszorozat közül a pedagógiai tétel június hó másodikon d. u. 4 órakor a szakszótályi ülésen tárgyaltnak le. Ezen a napon lesz előterjesztés: 1. *Yakl Lajos* orsz. énekotatósi szakképzőelő ezen a címen: „A nepiskolai énekotatás a modern pedagógia szolgálatában.” 2. *Novoszel János* igazgató: „Az ism. iskolák reformjáról.” 3. *Föray János*: „A fogalmazás tanításáról.” 4. *Fogl János* polg. isk. tanár: „A polg. iskolák gazdasági irányú szervezéséről” értekezés. A közgyűlés június hó 3-án Palics fűrdőn lesz megartva. Ennek tárgyszorozatát képezi: 1. „A munka iskolája” *Xleiner József* áll. isk. igazgató által. 2. „A tanítvány a közegészségügy szolgálatában” *dr. Spixler István* vármegyei tiszti főorvos által. 3. „A tanítók tanulmányutjáról” *dr. Csörök József* s. tanfelügyelő által. 4. „A tankönyvek egységesítése” *Latzkó Alajos* polg. isk. tanár által. Az egyesület

előnye felhívja e helyen is a résztvevő tagokat és tanügybarátokat, hogy a közgyűlésre meneteltek Kládek Mihály isk. igazgatóhoz Szabadkára az érkezés pontos idejének megjelölésével s annak kijelentésével, hogy Palics-fűrdőn kívánják-e elszállásoláskukat, e hó végéig mulhatatlanul jelentésk be.

Jubileum. Az új- és óverbási egyesült ipartestület az idén tölti be megalakulásának 25-ik évét. Az ipartestület vezetőségé ezen nevezetes évfordulója alkalmából szeptemberben nagyobbszabású jubileumi-ünnepélyt és ennek keretében iparkifallást is szándékozik rendezni. A jubileumi-ünnepélyre már megindultak a készülődések.

A pénz és az asszony. Teleti Mihály, pompaszatái jómódu gadsa és javakörrel férfi minap arra a szokatlan jelenségre ébredt föl, hogy az ő úlete párja, aki Etel nevet kapott a papból, Mátcinger előnevét pedig *édes anyjától*, fölmondott a hitvesi hűségnek és elhagyta. A negyvenhárom esztendősd gazda mindent iam igen vette a szívére. Nyugodtan belekezdett a napi teendőinek elvégzésébe. Daltában azonban azt kellett tapasztalnia, hogy az asszony nemcsak egykedvű mont, hanem magával vitt egy takarékpénztári betétkönyvet is, amely 8143 koronáról szólt. Ilyen társaságban már a hitlenség is kezdett fájni Teleti Mihálynak és fájdalnára a pompaszatái csendőrségénél Keressett itt. A csendőrfőúr most megtalálta az asszonyt a szőlőnél, a bockai szőlőben lévő lakásán. Kihalgatták s azzal védekezett, hogy azért hagyta el a férjét, mert rosszul bánt vele. A pénz egy részéhez neki is jussa van. A csendőrfőúr azonban magukhoz vették a betétkönyvet és az iratokkal együtt áttették az ügyészéghöz.

Selyemgyárba

több felügyelőnő kerestetik. Kezdőfizetés évi 800 K, mely kielégítő szolgálat esetén idővel 1200 K-ig emelkedhetik. Ezen utóbbi esetben szabad lakás, fűtés, világítás és nyugdíjképeség van az állásokkal egybekötve. Feddhetlen előöltü 30 év körül, irás, olvasás és számolásban gyakorlott, háztartásban tötéletesen jártas nők kérjük a részletes feltételeket a *M. Kir. Országos Selyemiparésztészt Felügyelőségétől Szekszárdon*. Kik a német nyelvet is bírják és leánygyermekkel mellettl voltak alkalmazva előnyben részesülnek. 1-1

OLCSÓ TŰZELŐFA.

A Temerin-uton a vásárolómpó mellett.

Ajánlunk elősürdőt tölgy-tuskófát, mely pékségek, szoba, konyha és egyéb fűtési célokra igen alkalmas, *kőmértelenként 6 kor. és önként 24 X-ért*. Fent ajánlott fa, fele annyiba kerül, mint más tűzélőfa, mert azt sem fűrészelni, sem vagni nem kell, mitűtán már a szükséghezképezett fel van aprítva. Különösen ajánljuk ezen fát kázan fűtésre, cséspléhez és égőestekhez, mert az ezzelvaló fűtés sokkal-olcsóbb, mint szénmel.

Vásárlások naponta fent nevezett *sepoindt (Temerini-uton)*, valamint *irodánkban (Al-lér 12. eszkozhelyet)*.

Schwarz Testvérek fakeskedők.

Minek van a neve „AGA” (Gomme)?

AGA-nak egy legjobb minőségű vergő savárkaparító hívnák, amelynek minden lapja a szelén gumirozva van, amely körülmény lehetővé teszi a cigarettaozon, hogy egészen napi szükséglettel egyszerűen elkészítse és a kész cigarettaikat hordja magával. 80 lapos könyvecskéje ára 4 fillér.

A papír felületén jóságát bizonyítja, hogy hófehér hamuja marad.

A helybeli **Brüll F. F.**-féle kendergyár körülbelül harminc

TANONC

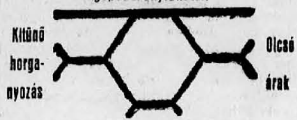
részére a kézi kendergerezés és elsajjítására *fizetési díjlokat* szervez, miért is felhívja a pályázni szándékozókat ezírátt, hogy a gyár vezetőségénél jelentkezzenek. 3-3

HUTTER és SCHRANTZ

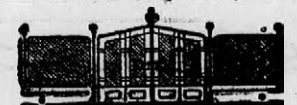
Részvénytársaság

sziatru és nemezpozító gyárak magyarországi telepe Budapest, X., Gyömrői-út 80/89.

Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többszűrű csavart gépsodronyfonatát

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmány! Nem távolított össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott dróttól ké-szülnek. Tüskés huzalok, sima huzalok, kettős-hegű szeglek stb. igen jutányos árban. Árjegy-zék és minták bérmentes és díjtalanul. Továbbá gyártásmunkát: Kerítésrácsok, kapuk és ajtók.

a leggyeszelemből a legkülönösebb kivitelű elnyo-
rák mellett.

Költésgyűjtések és tervezetek díjtalanul.

15-26

Bérbeadó

vendéglő, üzlet és fűszerbolt II. Rákóczi-Ferenc-út 83. sz. alatt, ahol közelebbi felvilá-gosítás is nyerhető. 3-

Eladó ház!

Egy 3 év előtt épült, 4 szoba és mellék-helyiségekből álló igen szép ház, egy hold gyümölcs- és szőlőteleppel szabad kezből eladó. A ház ozonidus, pormentes helyen fekszik.

Cím megtudható e lap kiadóhivatatalában. — 10-

A belvárosi tennispálya

Erzsébet-tér 4 szám alatt megnyílt.

Tennistársaságok bérleti jelentkezését elfogadja

KASSOWITZ ZSIGMOND

9— szállítási irodája II. Rákóczy-út 23.

RENOMÁLT 100 fl. fügekávéunkat

(Folgenkaffe) legmelo- 18-30
— gobben ajánljuk. —

VIKTOR SCHMIDT & SÖHNE, WIEN.

EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elgáns preciziós órát, urak v. hölgyek részére válass-tás szerint írjon azon-nal az

Uhrenhaus Fr. SCHMIDT Prag, Weinbergo. 6-10

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! Thomassalak

A legjobb és legolesőbb foszforavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen szákbán van és eredeti olomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphátbrikett Gyár, vezérképviselője BUDAPEST, VI. ker., ANDRÁSSY-ÚT 40.

Különösen a jelenlegi RENDKIVÜLI OLCSO ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat. 7-20

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszere és győgytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonnevű utánzatot utasítsunk vissza.

Kapható UJVIDÉKEN:

KLEIN OSZKÁR drogériájában, a „Kereszthez”.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

6-70

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruha áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN

Kossuth Lajos-utca 25. A tavaszi és nyári időnyre ajánlja Ujvidék és környéke nagyerlemtű közönségének rendkívül nagy raktárát úr-, férfi-, női- és gyermekruhákban; különösen hölgyek részére a legszebb párizsi és berlini újdonságokat ranglan paloták és sportjaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből, ugyint legdivatosabb selyem- és vízmentes gummiköpenyekben. Az árak a legjutányosabbak. Otosón és nagy mennyiségben sikerülően árakat beszerzem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy oloság tekintetében is minden igényt kielégíthetek.

TANULÓK és IPAROSOK különös engedélyben részesülnek. A nagyerlemtű közönség saját érdekében cselekedni, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választéku áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolesőbbet vásárolhatja.

10-20 Cégem nem tévesztendő össze a helybeli KAPAMACSIJA és BONDÍ céggel.